

R11 Super Glider

Revisjonsdato: 17.01.2018

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliets navn R11 Super Glider
 Utgave nummer 1.0

1.2 Relevante identifiserte
bruksområder for stoffet eller
stoffblandingen og bruk som
frarådes

Anvendelse / bruksområde Bedre gli på ski.

Anvendelser som frarådes Ikke kjent.

1.3 Opplysning om leverandør av
sikkerhetsdatabladet

Leverandør Norengo Norge AS
 Teglverksveien 99
 3057 Solbergelva
 Norge
 Telefon: +47 66 99 55 33
 Fax: +47 66 99 55 32
<http://www.norengo.no/>

E-post Norengo@norengo.no

Ansvarlig Norengo Norge AS

Utarbeidet av Sensor Chemcontrol AS

1.4 Nødtelefonnummer

Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00.
Nødtelefon2: 900 11 800.

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller
blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008EC Flam Liq 2; H225: Brannfarlige væsker.
 STOT SE 3; H336: Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering.
 Eye Irrit 2; H319: Alvorlig øyeirritasjon.

2.2 Merkningsselementer

Piktogram

Varselord Fare

Faresetninger

Innholdet i pakningen (emballasjen) overstiger ikke 125 ml, merking med fare- og sikkerhetssetninger kan derfor reduseres (redusert merking). Referer "Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP)", Vedlegg I, avsnitt 1. 5. 2.

Redusert merking:
 H225 Meget brannfarlig væske og damp.

Sikkerhetssetninger

Generelle P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

Ingredienser på etiketten

Isopropanol

2.3 Andre farer

Kjemikaliets kommer ikke inn under (omfattes ikke av) REACH vedlegg XIII regelverket for PBT eller vPvB stoffer.

SIKKERHETSATABLAD

R11 Super Glider

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 17.01.2018

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDELER

3.2 Stoffblandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering	Note	Vekt-%
Isopropanol	Reach nr: 01-2119457558-25 Ee/Nlp nr: 200-661-7 Cas nr: 67-63-0 Index nr: 603-117-00-0	Flam Liq 2; H225 Eye Irrit 2; H319 STOT SE 3; H336	9,Æ	60 - 100

Tegnforklaring

Flam Liq 2: Brannfarlige væsker.
Eye Irrit 2: Alvorlig øyeirritasjon.
STOT SE 3: Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering.
Forklaring til relevante faresetninger finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer

Alle konsentrasjoner er oppgitt som vektprosent.
Klassifiseringen gjelder for hvert enkelt stoff, ikke for produktet.

Note 9: Stoffet er harmonisert og klassifiseringen er hentet fra ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.

Note Æ: Stoffet har en grenseverdi for forurensninger i arbeidsatmosfæren, se avsnitt 8 for mer informasjon.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding

Hvis den skadede ikke puster, gi kunstig åndedrett. Legebehandling ved åndedrettsbesvær. Frisk luft, varme og hvile, helst i bekvem halvsittende stilling. Sørg for frie luftveier.

Hudkontakt

Ta av tilsølte klær og sko. Skyll og vask huden grundig med såpe og vann. Kontakt lege hvis iritasjon vedvarer.

Øyekontakt

Skyll straks med mye vann i flere minutter (hold øyenlokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser). Kontakt lege hvis besvær vedvarer.

Svelging

Kontakt lege omgående og vis produktets etikett eller emballasje. IKKE FREMKALL BREKNINGER.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
Øyekontakt: Forbigående iritasjon.
Hudkontakt: Avfetting, sprekkdannelse, eksem, rødhet og evt iritasjon.
Innånding: Irritasjon i luftveier/lunger. Overeksponering kan gi hodepine, tretthet, kvalme, brekninger, bevisstløshet, beruselse og andre symptomer fra sentralnervesystemet.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ved ulykke eller uvelhet, ta straks kontakt med lege, vis fram bruksanvisningen eller sikkerhetsdatabladet om det er tilgjengelig.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKNINGSTILTAK

5.1 Slukkingsmidler

Passende slukkingsmidler

Vanntåke, skum, CO2 og pulver. Bruk brannslukningsmiddel som er egnet for forholdene og omgivelsene.

Uegnete slukkingsmidler

Unngå rettet vannstråle i slukningsarbeidet.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Avgir brennbar damp som kan danne eksplosiv blanding med luft. Ved brann utvikles CO, CO2, NOx og svart røyk. Vær oppmerksom på risiko for dannelse av giftige gasser.

5.3 Råd til brannmannskaper

Brannmannskap bør bruke standard verneutstyr med flammehemmende jakke, hjelm med ansiktsvern, hansker, gummistøvler og selvforsynt pusteapparat i lukkede rom. Bruk av åndedrettsbeskyttelse med frisklufttilførsel anbefales.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Hold mennesker og dyr unna det forurensede området. Bare trent personell bør utføre opprensning ved store utslipp. Fjern alle tennkilder dersom dette kan gjøres på en sikker måte. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. Åndedrettsvern: Halv eller hel pustemaske med filter for organiske damper, eller selvstendig pusteutstyr avhengig av størrelsen av utslippet og potensiell

SIKKERHETS DATABLAD

R11 Super Glider

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 17.01.2018

	eksponeringsgrad.
6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø	Unngå utslipp til miljøet. Produktet fortynnes raskt til ufarlige mengder.
6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing	Absorberes med egnet materiale og samles opp. Leveres nærmeste mottakstasjon for destruering.
6.4 Henvvisning til andre avsnitt	Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering. Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr. Se avsnitt 12 for informasjon om økologi. Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.

AVSNITT 7: HÅNDBTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering	Brukes bare i godt ventilerte områder. Forhindre gnistdannelse som følge av statisk elektrisitet. Oppbevares adskilt fra tennkilder (inkludert statiske utladninger). Vurder om gnistsikkert verktøy skal benyttes. Sørg for ventilasjon når arbeidet pågår. Bruk trykkluft- eller friskluftsmaske i trange rom. Bruk egnede vernehansker. Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Brukerveiledningen skal følges for å oppnå sikker bruk og best mulig resultat. Unngå innhalering av damper.
7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter	Oppbevares innelåst. Holdes vekk fra oksiderende stoffer. Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares utlignelig for barn. Emballasjen skal holdes tett lukket. Bør oppbevares stående og i originalemballasje.
Spesielle egenskaper og farer	Produktet bør ikke brukes i nærheten av antenneskilder.
7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)	De identifiserte bruksområdene for dette produktet er beskrevet i avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Ref.	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
Isopropanol	200-661-7	67-63-0	245	100			Norsk		2018

Anmerkning om tiltak- og grenseverdier

Referanse Norsk: Grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren. Hentet fra Forskrift om tiltaks- og grenseverdier.

Derived no effect level (DNEL)

Isopropanol

	Akutt lokal effekt	Akutt systemisk effekt	Kronisk lokal effekt	Kronisk systemisk effekt
Arbeidstager -innånding				
Forbruker -innånding				89 mg/m ³
-hudkontakt				319 mg/kg bw/day
-oral				26 mg/kg bw/day

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Mekanisk ventilasjon og punktavsug kan være nødvendig.
Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett eksponering eller feilaktig bruk. Sørg for god arbeidshygiene. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud. Hold verneutstyr tørt og rent.

Åndedrettsvern

Normalt ikke nødvendig i godt ventilerte omgivelser, men ved langvarig eksponering bør åndedrettsvern benyttes. Hel- eller halvmaske med gass og dampfilter mot organiske gasser med kokepunkt over 65°C klasse 1, type A1 med filterfarge brun, i henhold til standard (NS-EN-14387), eller friskluft overtrykksmaske i henhold til standard (NS-EN-137, NS-EN-270). Åndedrettsvern med gassfilter skal benyttes kombinert med gode rutiner for masketilpassning og filterbytte. Åndedrettsvern skal alltid brukes hvis luftforurensningen overstiger administrativ norm.

Øyevern

Bruk tettsittende og godkjent øyevern. Øyevern skal være i henhold til standarden EN 166. Øyespylingsutstyr skal være tilgjengelig, helst også dusjmulighet.

Håndvern

Beskyttelseshansker av nitril, neopren eller PVA med med hansketykkelse over 0,35 mm i henhold til standard EN-374.

Ved kontinuerlig kontakt: Hansker med gjennomtrengningstid over 480 minutter.

Ved kortsiktig sprut/eksponering (inntill 30 minutter): Gjennomtrengningstid over 60 minutter.

SIKKERHETSATABLAD

R11 Super Glider

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 17.01.2018

Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær.
Annen informasjon	Det er god industriell hygieneprosedyre å unngå hudkontakt mest mulig. Unngå bruk av ringer, klokker eller lignende som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner. Beskyttelseskremer kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men kan ikke erstatte hansker. Fjern forurensete klær for å unngå hudkontakt. Etter vask av huden påføres fet hudkrem for å erstatte tapt hudfett. Hold god orden. Spesifikke hygienetiltak: Praktiser god personlig hygiene som vasking etter håndtering av produktet og før spising, drikking og/eller røyking. Vask regelmessig arbeidstøy og verneutstyr for å fjerne forurensninger. Kast tilsølt arbeidstøy og sko som ikke kan vaskes.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Væske.
Farge	Krystallklar.
Lukt	Ikke kjent
Luktterskel	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør)
pH (kons.)	Ikke relevant - ingen ingredienser med ekstrem pH.
Smeltepunkt/ frysepunkt	-89.5 - -88.5 °C (isopropanol, note B).
Startkokepunkt og kokeområde	82.3 - 82.5 °C ved 101.3 - 101.325 kPa (isopropanol, note B).
Flammepunkt	18.3 °C
Fordampingshastighet	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør).
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke relevant på grunn av kjemikaliets form eller tilstand.
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør). -
Damptrykk	44 - 60.2 hPa ved 20 - 25 °C (isopropanol, note B).
Damptetthet	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør).
Relativ tetthet	0.8 (isopropanol, note B).
Løselighet i vann	70% (Løselig)
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	0.05 ved 25 °C (isopropanol, note B).
Selvantenningsstemperatur	399 - 455.6 °C (isopropanol, note B).
Nedbrytningstemperatur	82.3 - 82.5 °C ved 101.3 - 101.325 kPa (isopropanol, note B).
Viskositet	0.576 - 4.619 (dynamic - mP s) (isopropanol, note B).
Eksplosjonsegenskaper	Ikke eksplosiv
Oksidasjonsegenskaper	Ikke relevant - ingen ingredienser er klassifisert oksiderende.
9.2 Andre opplysninger	De fysiske og kjemiske egenskaper som er oppgitt under punkt 9.1 er gjeldende for produktet og ikke enkeltstoffer, med mindre annet er oppgitt. Note B: Informasjonen er hentet fra ECHA 'Brief Profile'.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Ikke kjent
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	Kan reagere med sterkt oksiderende stoffer.
10.4 Forhold som skal unngås	Unngå høy temperatur, flammer, gnister og andre antennelseskilder.
10.5 Uforenlige materialer	Unngå sterkt oksiderende stoffer.
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Ved brann utvikles CO ₂ og CO og andre farlige gasser.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

SIKKERHETSATABLAD

R11 Super Glider

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 17.01.2018

For ingrediens	isopropanol
LD50 oral	5050 mg/kg (Rotte)
Referanse	Gigiena i Sanitariya. For English translation, see HYSAAV. Vol. 43(1), Pg. 8, 1978.
LD50 dermal	12800 mg/kg (Kanin)
Referanse	Raw Material Data Handbook, Vol.1: Organic Solvents, 1974. Vol. 1, Pg. 100, 1974.
Akutt giftighet	Innånding av damp/tåke gir hodepine, svimmelhet, tretthet og kvalme. Inntak av større mengde kan gi lignende symptom som ved innånding. Eksponering av løsningsmiddeldamper i konsentrasjoner som overstiger den administrative norm kan gi irritasjon på slimhinnene og luftveier/lunger og gi skadelige effekter på nyrer, lever og sentralnervesystemet. Symptomer er blant annet hukommelses- og konsentrasjonsvansker, unormal tretthet, irritabilitet eller i ekstreme tilfeller bevisstløshet.
Hudetsing/ hudirritasjon	Avfetter huden, fare for sprekkdannelser og eksem.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Alvorlig irritasjon av øynene.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert allergifremkallende.
Skader på arvestoffet i kjønnceller	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert arvestoffskadende (mutagene).
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert kreftfremkallende.
Reproduksjonstoksisitet	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert reproduksjonsskadelige.
STOT - enkelteksponering	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
STOT - gjentatt eksponering	Langvarig eksponering med symptomer på hjernepåvirkning kan i noen tilfelle føre til varige hjerneskade.
Aspirasjonsfare	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Annen informasjon	Sannsynlig eksponeringsvei: Hudkontakt. Innånding av damp. Svelgning.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Ingen kjent økotoksikologisk effekt.
For ingrediens	isopropanol
LC50	9640 mg/l (Fisk 96 timer)
Referanse	Brooke, L.T., D.J. Call, D.L. Geiger, and C.E. Northcott 1984. Acute Toxicities of Organic Chemicals to Fathead Minnows (Pimephales promelas), Vol. 1. Center for Lake Superior Environmental Stud., Univ. of Wisconsin-Superior, Superior, WI :414
12.2 Persistens og nedbrytbarhet	Løsningsmidlene forventes å være potensielt biologisk nedbrytbare. Løsningsmidlene oksideres hurtig ved fotokjemiske reaksjoner i luft.
12.3 Bioakkumuleringsevne	Ingen bioakkumulering er indikert. Det forventes ingen skadelige langtidseffekter på vannorganismer.
12.4 Mobilitet i jord	Produktet er oppløselig i vann. Produktet er meget flyktig og vil raskt fordampe til luft hvis det slippes ut i miljøet. Produktet er flytende.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Kjemikaliet kommer ikke inn under (omfattes ikke av) REACH vedlegg XIII regelverket for PBT eller vPvB stoffer. Kjemikaliet inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer.
12.6 Andre skadevirkninger	Forurenses luften under normale forhold ved utslipp av løsemiddeldamper.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Avfallsgrupper	EAL: *20 01 13 løsemidler. Angivelse av EAL-koder er kun veiledende. Sjekk alltid avfallskoden med henblikk på den aktuelle tilstand produktet befinner seg i. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet.
Emballasje	EAL: 15 01 02 emballasje av plast. EAL: 15 01 10 emballasje som inneholder rester av eller forurenset av farlig avfall.
Annen informasjon	Produktet får ikke slippes ut i avløp, vassdrag, grunnvann eller i miljøet.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer	UN1219
14.2 FN-forsendelsesnavn	
Varenavn	ISOPROPANOL
IMDG proper shipping name	Isopropanol

Databladet er utarbeidet av Sensor Chemcontrol AS - www.sensor.as

SIKKERHETSATABLAD

R11 Super Glider

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 17.01.2018

14.3 Transportfareklasse(r)	
Fareseddel	3: Brannfarlige væsker.
ADR/RID klasse	3: Brannfarlige væsker.
ADR/RID klassifiseringskode	F1: Brannfarlige væsker med flammepunkt 60 °C eller lavere.
ADR/RID farenummer	33: Meget brannfarlig væske (flammepunkt under 23°C).
IMDG klasse	3
IATA klasse	3
14.4 Emballasjegruppe	II: Middels farlige stoffer
14.5 Miljøfarer	n/a
14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	n/a
14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	n/a

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1 Særlige bestemmelser/ særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen	<p>KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/1221 av 24. juli 2015 (ATP7).</p> <p>FOR-2012-06-16-622 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).</p> <p>Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006.</p> <p>KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/830 av 28. mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH).</p> <p>ADR/RID Forskrift om landtransport av farlig gods 2017.</p> <p>Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier).</p> <p>ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.</p> <p>FOR 2004-06-01 nr 922: Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).</p> <p>FOR-2015-05-19-541 Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften).</p> <p>Avfallsforskriften (miljøverndepartementet) - FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall.</p>
15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet	En vurdering av kjemikaliesikkerheten har blitt gjennomført for stoffet eller stoffblandingen.
Annen informasjon	Klassifiseringen av dette produktet er gitt på grunnlag av de foreliggende opplysninger fra leverandøren.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Relevante fare og risiko setninger for hver ingrediens	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
Henvisninger til viktig litteratur og spesielle datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.
Forkortelser i dokumentet	n/a - Ikke relevant eller kjent informasjon. PBT - Persistent, Bioaccumulative and Toxic. vPvB - Very Persistent and very Bioaccumulative (require special attention under REACH). EAL - Den europeiske avfallslisten. bw/day - body weight / day (kroppsvekt per dag).

SIKKERHETS DATABLAD

R11 Super Glider

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 17.01.2018

Første gang utgitt	17.01.2018
Annen informasjon	Revidert og kvalitetssikret av: Sensor Chemcontrol AS Storgata 30 3611 Kongsberg Norge Tlf: 32 77 06 60 E-post: helpdesk@sensor.as.

--- SIKKERHETS DATABLAD i henhold til (EU) direktiv (EC) 1272/2008 og (EU) 2015/830 ---